

# “L'estancament dels genèrics ja amenaça la viabilitat d'aquesta indústria”

**A**l'estat espanyol, menys del 10% de la despesa farmacèutica correspon a medicaments genèrics, lluny de la mitjana del 30% dels països de la UE. A què atribueix aquesta gran diferència?

—Principalment, a una manca de cultura del genèric i a una manca de conscienciació general per part de tots els actors: farmacèutics, metges i ciutadans.

—Creieu que la societat encara no veu en els medicaments genèrics una alternativa als fàrmacs més cars segura i igualment eficaç?

—Cada vegada n'hi ha un ús més estès, és una realitat. Però principalment entre la gent més jove i que és treballadora en actiu, és a dir, que contribueix al copagament del medicament. En el cas dels pensionistes, la conscienciació és molt més difícil, perquè són gent gran, acostumada a consumir fàrmacs de marca i que reben el medicament sense cap cost. És cert que ja no se susciten dubtes sobre l'eficàcia i la seguretat dels genèrics, però encara falta aquesta motivació perquè tots ens impliquem a usar-los, i aportem, doncs, estalvi i sostenibilitat al sistema sanitari.

—Quines mesures caldria prendre per normalitzar-los plenament?

—Sobretot, cal una campanya d'informació clara per a explicar al ciutadà que pot confiar plenament en el genèric i en la seva qualitat, seguretat i eficàcia, que són iguals que la d'un medicament de marca. El ciutadà ha d'estar informat també de la seva responsabilitat en la sostenibilitat del sistema sanitari i de com pot afavorir, mitjançant l'estalvi derivat de l'ús de genèrics, la durabilitat de les prestacions sanitàries de què gaudeix.

—Han passat set anys des que el govern espanyol va aprovar la llei que regula l'ús de medicaments genèrics per al sistema sanitari. Ho va fer amb

Enrique Ordieres  
(Bilbao, 1963)

és president dels laboratoris Cinfa des del 2006. Des del 2003, havia ocupat la vice-presidència d'aquesta companyia farmacèutica amb seu a Navarra, que és líder en el sector dels medicaments genèrics a l'estat espanyol.

**uns objectius força ambiciosos, que no s'han complert. El mercat de genèrics es troba estancat?**

—Sí. L'any passat fins i tot en va disminuir la quota de mercat respecte a la factura total de medicaments. I les previsions que fem per a Cinfa no són pas gaire optimistes: una facturació molt conservadora, perquè fins i tot hi haurà una segona baixada de preus de referència —el preu més baix d'un medicament comercialitzat, que és el que paga la Seguretat Social— el segon semestre del 2009. Som molt lluny d'alguns altres països europeus, i la cosa més greu és que aquest estancament del mercat dels genèrics ja fa perillar la viabilitat d'una indústria farmacèutica que genera molta riquesa en creixement i en ocupació.

—A parer vostre, l'administració és conscient del paper que té la indústria dels genèrics en la contenció de la despesa sanitària?

—Sí que ho és, però sovint preval la contenció de la despesa a curt termini, encara que això vulgui dir posar en perill aquest mercat i moltes empreses estatals que invertim aquí, creem ocupació i, en definitiva, generem riquesa. Hi ha mesures a termini mitjà i llarg que, amb la protecció de la indústria del genèric poden contribuir a reduir la despesa més que no pas la disminució de preus que aplica ara el govern espanyol. A més a més, l'administració ha de proposar mesures diferencials per tal que l'estalvi que permet un genèric sigui percebut pel metge, el farmacèutic i l'usuari.

—Les farmacèutiques que no comercialitzen genèrics acusen les companyies que en comercialitzen de bloquejar la innovació, perquè creuen que s'aprofiten de la investigació que ja han fet les propietàries de la patent. Es tracta d'una mena de guerra entre ambdós bàndols?

—És evident que cadascú defensa la seva parcel·la de negoci, però hem de conviure-hi tots, en aquest mercat. Els laboratoris de genèrics necessitem noves molècules, que seran els genèrics del futur, i per a finançar aquestes noves molècules també necessitem els diners que s'obtenen amb l'estalvi produït pels genèrics. Parlem d'uns 7.800 milions d'euros en estalvi els darrers deu anys a l'estat espanyol. Aquest estalvi també finança el cost de les molècules innovadores i l'amortització de la seva R+D.

—Quina mena de recerca ha de fer un laboratori de genèrics com el que dirigiu?

—Busquem fórmules per a desenvolupar el medicament de manera que no s'infringeixi cap patent, i no es posa al mercat fins que no cau la patent del medicament original. L'acusació que els laboratoris de genèrics no investiguem és totalment falsa. Si bé els genèrics no són noves molècules, necessiten una inversió molt important per al desenvolupa-



ment farmacèutic i per a la demostració de la bioequivalència, és a dir, la garantia d'intercanviabilitat amb el medicament original. Per a laboratoris com Cinfa, que participem en totes les fases d'un genèric, desenvolupar el medicament pot costar entre dos anys i quatre. Comptem amb un equip d'R+D de 46 persones, i col·laborem amb una trentena de centres investigadors, tant espanyols com internacionals. L'any passat, vam destinar a aquesta investigació 10,5 milions d'euros, i entre el 2009 i el 2013, la inversió superarà els 72 milions d'euros.

**—Sigui com sigui, han de conviure al mercat genèrics i fàrmacs innovadors. La competència pot ser un estímul per a la innovació?**

—Ho és. El desenvolupament de medicaments genèrics és un estímul per a la innovació. Si no s'espera competència, qui voldria invertir a millorar el producte? Ningú. Les noves molècules —el medicament original— disposen de vint anys d'exclusivitat per patent i deu anys després de la primera comercialització, hagi vençut la patent o no. En aquest període d'exclusivitat amortitzen l'R+D

i generen beneficis. Si una companyia tem la competència, és clar que destinarà part d'aquests beneficis a millorar el seu producte per protegir-se de la resta d'ofertes.

**—Els laboratoris investigadors tenen una gran despesa i corren riscos. Les patents són la compensació a aquesta gran inversió, però poden ser també el camí cap als monopolis en una qüestió que té a veure amb la salut de la població. On és l'equilibri entre aquests dos vectors?**

—L'exclusivitat comercial durant un període determinat ha de servir a una farmacèutica per a recuperar la inversió i, a més, guanyar diners. Però precisament perquè el medicament és un bé de gran interès públic, la legislació preveu mesures a fi que aquesta exclusivitat tingui un marc legal clar que no permeti monopolis més enllà dels períodes establerts. Cinfa utilitza els medicaments una vegada han vençut les patents. No paguem llicències per l'ús de patents perquè la nostra R+D ens permet de disposar de procediments que no necessiten aquestes patents.

**—La diferència de preu entre un genèric i una marca, tot sovint, ja és escassa. Aleshores, sembla normal que el pacient prefereixi una marca que li resulti més coneguda. De fet, una ordre ministerial ha abaixat el preu dels medicaments de marca d'un 11%. Aquesta rebaixa, com afecta el negoci de genèrics?**

—Els genèrics, com a punt de partida, tenen un preu entre un 20% i un 25% menor que un medicament de marca. Ara les marques tendeixen a abaixar els preus per retallar les distàncies amb els genèrics, cosa que demostra que durant la seva exclusivitat comercial ja van recuperar les inversions realitzades. D'una altra banda, amb les baixades de preus de l'administració espanyola, la indústria del genèric es troba obligada a abaixar encara més els preus dels medicaments fins a uns marges molt ajustats. Això crea una tendència perillosa per a la supervivència d'aquest mercat i, alhora, posa en perill una eina per a racionalitzar la despesa sanitària.

*Gemma Aguilera*